

УДК 378.12(092)

Ю.А.Хоптяр

Творчі здобутки Олега Григоровича Погорільця (до 55-річчя з дня народження)

У статті досліджується життєвий шлях, науково-педагогічна, управлінська та громадська діяльність Олега Григоровича Погорільця, директора Державного історико-культурного заповідника “Межибіж”, члена українського комітету ICOMOS, члена правління Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України, члена Центру дослідження історії Поділля та Південно-Східної Волині Інституту історії України НАН України. Народився Олег Григорович 29 серпня 1960 р. у селищі міського типу Межибіж Летичівського району Хмельницької області у родині службовців. Уже з перших років навчання у Межибізькій середній школі, поріг якої переступив у 1967 р., Олег проявив інтерес до гуманітарних предметів і, зокрема, до історії, географії та літератури. Наполегливість О.Г.Погорільця дала свої результати і восени 1978 р. він став студентом історичного факультету Кам’янець-Подільського державного педагогічного інституту. Однак справжнім захоплення молодого студента стала археологія. Під час навчання в інституті Олег Григорович включався у роботу різних археологічних експедицій. Після демобілізації в 1986–1988 рр. Олег Григорович працює у Хмельницькому ПТУ №11, де викладає історію та очолює комсомольську організацію училища. У 1988 р. Олег переходить на роботу до Хмельницького райкому комсомолу, завідувачем оргвідділом. На громадській роботі знаходився до 1994 р. З 1995 по 2004 р. Олег Григорович працював у структурі “Подільської фінансової компанії”. В січні 2009 р. Олег Григорович призначений директором Державного історико-культурного заповідника “Межибіж” (ДІКЗ). Діапазон

наукових інтересів О.Г.Погорілля широкій. Цілий ряд наукових досліджень було присвячено історії Меджибожа та Поділля, нумізматиці, торгівлі, пошуку місць битв.

Ключові слова: археологічні експедиції, краєзнавчий музей, нумізмати́ка.

Поділля відоме своїми науковцями, дослідниками, археологами, істориками, краєзнавцями і серед них Олег Григорович Погорілець. Артефакти, зібрані ним під час археологічних експедицій, а також описані та систематизовані старожитності увійшли до кращих експозицій краєзнавчих музеїв Поділля. Директора Державного історико-культурного заповідника “Межибіж”, члена правління Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України, дослідника грошового обігу на Поділлі О.Г.Погорілля знають як відомого нумізмата не тільки в Україні, але й далеко за її межами.

Народився Олег Григорович 29 серпня 1960 р. в смт.Меджибіж Легичівського району Хмельницької області, у родині службовців. Батько – Погорілець Григорій Миколайович (1929 р.н.) та мати – Ольга Тимофіївна (1932 р.н.) тривалий час працювали в місцевому споживчому товаристві. Крім Олега, батьки виховували ще й старшу сестру Любу (1957 р.н.).

Дитинство Олега Григоровича промайнуло на лоні чудової природи подільського Межибужжя і це справило свій відбиток на формування юнака, привило любов до рідного краю. Містечко Меджибіж відоме усьому світу своїми старожитностями, архітектурними пам’ятками, тому подібний вплив на молоду людину за таких умов сприяв формуванню непересічної особистості.

Уже з перших років навчання у Меджибізькій середній школі, поріг якої переступив у 1967 р., Олег проявив інтерес до гуманітарних предметів і, зокрема, до біології, географії та літератури. Але найбільше юнак захоплювався історією, яку у школі викладала чуйний педагог Марія Петрівна Дмитришина (Лазаренко). Саме цей фактор і вплинув на подальший професійний вибір О.Г.Погорілля як історика. Ще школярем Олег з 1973 р. практично щорічно брав участь у археологічних розвідках знаного місцевого археолога, краєзнавця М.Й.Ягодзінського, котрі проводилися на околицях Меджибожа та у фортеці. Одночасно з 1974 по 1981 рр., у період літніх канікул, він працював в археологічній експедиції відомого фахівця з археології, співробітника Хмельницького обласного краєзнавчого музею В.І.Якубовського, який проводив дослідження Болохівського городища (XIII ст.) поблизу с.Теліжинці Старосинявського району Хмельницької області. Здобуті у експедиціях безцінні знання та навички дуже знадобилися молодій людині, вплинули на її формування і активно використовувалися у подальшій професійній діяльності.

Навесні 1977 р. останній шкільний дзвінок сповістив Олегу Григоровичу та його ровесникам про закінчення середньої школи і початок самостійного життя. Більшість однокласників мали намір продовжити навчання у різних містах країни, дехто вагався із вибором професії. Проте Погорілець чітко знав куди піти вчитися, оскільки вибір було зроблено ще задовго до закінчення

школи. Вишем, про який мріяв Олег Григорович, був Кам'янець-Подільський педагогічний інститут, історичний факультет. Однак мрія юнака з першої спроби не збулась. Недобравши кількох балів, він повернувся додому з твердою впевненістю, що наступного року знову подасть документи до омріяного закладу. Наполегливість юнака дала свої результати, і восени 1978 р. він став студентом історичного факультету К-ПДПІ.

Твердий характер, творчий пошук молодого студента, його старанність в опануванні навчальним матеріалом, систематична самостійна робота у читальних залах викликали повагу в однокурсників. Із щирою вдячністю згадує своїх викладачів, які формували його як фахівця: Лева Васильовича Баженова, Іона Ізраїльовича Винокура, Анатолія Федоровича Гуцала, Олександра Михайловича Завальнюка, Миколу Григоровича Кукурудзяка, Валерія Пилиповича Мегея, Миколу Борисовича Петрова, Юрія Михайловича Тарасова, Анатолія Сергійовича Хоптяра, Валерія Степановича Степанкова, Петра Федоровича Щербину, Василя Івановича Якубовського та багатьох інших.

В цей час студент прилучається до громадського життя факультету та інституту: обирався членом профбюро групи, брав участь у роботі агіт-культбригади. Крім того, працював на будівництві Кам'янець-Подільського міського вузлу зв'язку, виїжджав на сільськогосподарські роботи тощо.

Однак справжнім захопленням молодого студента продовжувала залишатися археологія. Під час навчання в інституті Олег Григорович включався у роботу різних археологічних експедицій. Одну із них очолював В.В.Кропоткін (Москва), що досліджував могильник черняхівської культури поблизу с.Думанів Кам'янець-Подільського району Хмельницької області, іншу – А.Ф.Гуцал, котрий досліджував поселення скіфського періоду поблизу с.Долиняни Хотинського району Чернівецької області. Олег був активним учасником регіональних студентських конференцій, неодноразово виступав із повідомленнями про археологічні дослідження Болохівської землі на всесоюзних археологічних студентських конференціях, котрі проходили в Московському державному університеті. Активна участь у студентській науковій роботі О.Г.Погорільца була відзначена грамотами республіканської студентської наукової конференції, присвяченій 600-річчю Куликовської битви (1980) та іншими відзнаками.

Після закінчення навчання на історичному факультеті Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту у 1982 р. Олег Григорович розпочав свою трудову діяльність із загальноосвітньої школи Легичівського району с.Волосівці. Школа була восьмирічною, тому доводилося викладати, крім історії, ще й географію. Перші кроки активної самостійної праці заклали основи його життєвого світогляду, сприяли формуванню активної позиції, визначили подальший шлях. Після кількох років роботи у школі активного молодого педагога помітили і запросили на роботу до дитячої станції юних туристів м.Хмельницького, де він працював керівником ряду гуртків.

У 1984–1986 рр. Олег Погорілець проходив дійсну військову службу у протиповітряній обороні м.Новосибірська. У короткий вільний від військової

служби час молодий історик продовжував підвищувати всієї кваліфікаційний рівень у бібліотеці військової частини. За відмінну службу командування відзначило кмітливого хлопця подяками, присвоїло йому звання старшого сержанта та призначило на посаду заступника командира взводу.

Після демобілізації в 1986–1988 рр. Олег Григорович працює у Хмельницькому ПТУ №11, де викладає історію та очолює комсомольську організацію училища. У 1988 р. він переходить на роботу до Хмельницького райкому комсомолу, завідувачем оргвідділом. На громадській роботі знаходився до 1994 р. З 1995 по 2004 р. працював у структурі “Подільської фінансової компанії”. Паралельно він займався викладацькою роботою, зокрема викладав у Хмельницькій філії “Відкритого міжнародного університету розвитку людини “Україна”.

Любов до археології, рідного краю спонукала Олега Григоровича до творчого пошуку. В 1999 р. він сприяв відновленню археологічних досліджень на подвір’ї Меджибізької фортеці експедицією під керівництвом Ю.І.Толкачова (Київ) та протягом 2000 р. брав участь у роботі цієї експедиції. Тоді ж він став ініціатором та організатором створення Хмельницької обласної громадської організації “Постійно діюча археологічна експедиція “Меджибіж–2000”, завданням якої стало сприяння історичному дослідженню регіону. Протягом 2000–2008 рр. Олег Григорович бере активну участь в роботі археологічної експедиції, котра досліджувала залишки пізньосередньовічної фортеці “Замок Ракочі” (XVI ст.), розташованої за 2 км від смт.Меджибіж. Багатий археологічний матеріал, який включав колекції кераміки, залишків озброєння, побутових предметів, турецької порцеляни, італійської майоліки та монет кінця XV – середини XVI ст., переданий у фонди Хмельницького обласного краєзнавчого музею та Державного історико-культурного заповідника “Межибіж”. Частина цих колекцій експонується в залах музею заповідника. У зв’язку з роботою над археологічною тематикою О.Г.Погорілець здійснив, як у співавторстві, так і самостійно, низку наукових публікацій¹.

Діапазон наукових інтересів О.Г.Погорілець широкий. Чимало наукових досліджень було присвячено історії Меджибожа та Поділля², нумізматиці³, торгівлі⁴, пошуку місць битв⁵. Спільно із своїми однодумцями з науково-громадських організацій, він розробив та втілює в життя науковий проект встановлення місця битви під с.Пилявцями у вересні 1648 р., а також ще один проект, пов’язаний з історико-археологічним вивченням та проведенням археологічних розвідок з метою пошуку місця битви під с.Зеленцями в червні 1792 р.

Тривалий час Олег Григорович займається дослідженнями грошового обігу, карбуванням монет на території краю. Результати його досліджень викликали резонанс у колі фахівців, особливо коли йдеться про відкриття у 2004 р. та дослідження функціонування у містечку Смотричі, першій столиці Поділля, емісійного центру монети, яка отримала в історичній літературі назву “подольський полугрошок” (XIV ст.)⁶. Відкриття існування в Україні в XIV ст.

емісійного центру, поруч із Львівським та Київським монетним двором, продемонструвало високий рівень розвитку Подільського князівства, динамічний економічний та політичний ріст цих земель, бажання виокремити ці території як споконвічні Руські землі.

Актуальна тематика досліджень викликала зацікавленість іноземних колег, зустрічі з якими відбулися в ході міжнародних конференцій у Литві, Польщі, Словаччині та Росії, у роботі яких брав участь О.Г.Погорілець⁷.

З 2007 р. Олег Григорович – молодший науковий співробітник Хмельницького обласного краєзнавчого музею, а наступного року він організує та очолює Хмельницьке відділення державного підприємства “Охоронна археологічна служба України “Подільська археологія”.

У січні 2009 р. О.Г.Погорілець призначений директором Державного історико-культурного заповідника “Межибіж” (ДКЗ). Одночасно він активний громадський діяч: член українського комітету ICOMOS, правління Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України, Хмельницької обласної громадської організації “Постійно діюча археологічна експедиція “Межибіж–2000” та Центру дослідження історії Поділля та Південно-Східної Волині Інституту історії України НАН України.

Працюючи на посаді директором ДКЗ “Межибіж” та беручи активну участь у діяльності творчих і громадських організацій, Олег Григорович проявив себе як активний громадсько-політичний діяч, професіонал, умілий організатор справи у своїй сфері. Він активно працює над організацією та зміцненням матеріально-технічної бази заповідника, поповненні його фондів, у тому числі отриманих в ході археологічних експедицій з дослідження залишків середньовічного укріплення в урочищі “Башта”, трипільського поселення та стоянки первісної людини поблизу смт.Меджибіж.

Вагомим внеском у розвиток національної культури та мистецтва стала цілеспрямована робота О.Г.Погорільця на посаді директора заповідника, що сприяло значному поліпшенню науково-дослідної та експозиційної роботи в цілому. Навіть за умов складної економічної ситуації Олег Григорович зумів утричі збільшити відвідування заповідника, а відтак і його фінансові. За його директорської каденції Меджибізький замок став туристичним брендом і відродив історичну назву “Білий лебідь”, адже сто років тому його стіни були білосніжними і відбивалися в річці у вигляді граціозного птаха. Олег Григорович проводить плідну науково-дослідну та культурно-освітню роботу. Так, за його сприяння та активної співпраці з науково-дослідними і освітніми закладами в 2009–2015 рр. науковими співробітниками заповідника підготовлено та подано до друку понад 60 статей, видано понад 10 монографій та книг, видруковано понад 120 наукових статей і повідомлень, перевидано 6 праць з історії містечка Меджибожа і фортеці, прийнято участь у виданні фотобюро “Пам’ять жертв Голодомору 1932–1933 років в Україні”; взято участь у понад 60 наукових форумах, у т.ч. в 14 – міжнародних, 27 – всеукраїнських та 19 – регіональних.

За його сприяння на базі заповідника організовано і проведено: II–XIV науково-краєзнавчі конференції “Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України”; VIII–IX Всеукраїнські науково-теоретичні конференції “Голодомор 1932–1933 рр. в Україні: причини, соціально-психологічні та демографічні наслідки, правова оцінка”; 9 круглих столів; 2 урочисті академії; V–X-й Міжнародні фестивалі середньовічної культури “Стародавній Меджибіж”; три зимових фестивалі середньовічної культури “Стародавній Меджибіж – Зимова вежа”; історичні реконструкції подій визвольних змагань 1919 року; історичні реконструкції подій визволення території сучасної Хмельницької області від нацистів у лютому-березні 1944 року; Дні Європейської Культурної Спадщини “Україна – країна замків і фортець”; 15 музейних годин; 26 “Днів відкритих дверей”; 7 акцій “Подаруй бібліотеці історико-культурного заповідника “Межибіж” книгу” (подаровано майже 300 книг); 23 уроки народознавства; 27 уроків “Школи традиційного мистецтва”; 47 презентацій книжкової продукції; 2 презентації проектів; 15 археологічних та 4 етнографічні експедиції; семінар для керівників районних органів соціальної сфери Хмельницької області з впровадження пілотного проекту “Розвиток комплексних превентивних послуг для дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах”, що реалізується у Хмельницькій області за підтримки Європейського Союзу та Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні; 117 тимчасових персональних різнопланових тематичних та книжкових виставок.

Стиль роботи О.Г.Погорільца, вміння організувати колектив дали свої результати. Сьогодні цікаві музейні експозиції збирають тисячі відвідувачів, переважно молодь, що виховується на місцевих традиціях в душі любові до рідного краю. У Меджибожі стали традиційними щорічні краєзнавчі конференції, зустрічі під час проведення лицарських фестивалів. Олег Григорович систематично бере активну участь у роботі редколегій наукових збірників статей за результатами конференцій різного рівня.

За постійну і самовіддану працю О.Г.Погорілець неодноразово нагороджувався почесними грамотами Міністерства культури і туризму (2010), обласної ради, облдержадміністрації. У серпні 2011 р. портрет Олега Григоровича розмістили на обласній Дошці Пошани. 2010 року він став лауреатом обласної премії імені Фараонова, а 2012-го – лауреатом обласної премії імені Юхима Сіцінського. Рішенням науково-методичної ради Державного архіву Хмельницької області від 18 грудня 2013 року за особистий внесок у дослідження та популяризацію історико-культурної спадщини Подільського краю до галереї “Провідні дослідники історії Хмельниччини” занесено Погорільца Олега Григоровича.

Олег Григорович Погорілець нагороджений: орденом “10 лет Всероссийскому геральдическому обществу”, №43 (2001); медаллю науково-популярного журналу “Гербовед” “За заслуги”, №1253 (2002); орденом “Козацька слава” ВГО “Козацька територіальна оборона” (2005); медаллю науково-популярного

журналу “Гербовед” “За труды”, №250 (2008); орденом “Миколай Чудотворець” Української Православної Церкви Київського Патріархату (2010); відзнакою Міністерства культури України “За досягнення в розвитку культури і мистецтв”, №176 (2014); медаллю “За збереження історії” ВГО “Спілка ветеранів працівників силових структур України “Звитяга”” (2015).

Олег Григорович перебуває у розквіті творчих сил. Набуто великого фахового та організаторського досвіду роботи. Кожен день приносить задоволення від праці, спілкування з колегами. Попереду у відомого фахівця, вправного організатора нові здобутки.

Примітки

1. Пінчак, М. Попередні результати археологічних досліджень території Меджибізької фортеці / М. Пінчак, О. Погорілець, С. Стопенчук, Ю. Толкачов // Матеріали Х Подільської історико-краєзнавчої конференції. – Кам’янець-Подільський, 2000. – С. 130-133; Погорілець, О. Г. Дослідження залишків укріплення періоду пізнього середньовіччя поблизу смт.Меджибіж Летичівського р-ну Хмельницької обл. / О. Г. Погорілець, С. М. Стопенчук // АБУ 2000–2001 рр. – К., 2002. – С. 35-56; Погорілець, О. Г. Про початок систематичного дослідження замчища “Ракочі”, розташованого поблизу смт.Меджибожа Летичівського р-ну Хмельницької обл. / О. Г. Погорілець, С. М. Стопенчук // Нові дослідження пам’яток козацької доби в Україні. – К., 2001. – Вип. 10. – С. 48-53; Погорілець, О. Г. Дослідження залишків укріплення періоду пізнього середньовіччя поблизу смт.Меджибіж Летичівського р-ну Хмельницької обл. / О. Г. Погорілець, С. М. Стопенчук // Нові дослідження пам’яток козацької доби в Україні. – К., 2002. – Вип. 11. – С. 24-28; Погорілець, О. Меджибізький археологічний мікрорегіон – до визначення терміну / О. Погорілець // Археологія і фортифікація Середнього Подністров’я. Збірник матеріалів. – Кам’янець-Подільський, 2014. – С. 383-387.

2. Погорілець, О. Г. Меджибож: город меж Бугами / О. Г. Погорілець // Гербовед. – Москва. – 2001. – № 52. – С. 24-33; Пінчак, М. В. Дещо про ситуацію на південно-східному порубіжжі Поділля в XVI ст. / М. В. Пінчак, О. Г. Погорілець // Матеріали наукової конференції “Місто Хмельницький в контексті історії України”. – Хмельницький, Кам’янець-Подільський, 2006. – С. 270-276; Баженов, Л. В. Alma mater подільського краєзнавства (місто Кам’янець-Подільський – центр історичної регіоналістики початку XXI століть) / Л. В. Баженов. – Кам’янець-Подільський, 2005. – С. 340; Погорілець, О. Г. До історії єврейської громади містечка Меджибожа / О. Г. Погорілець // Науковий вісник “Межибіж”: Матеріали Шостої науково-краєзнавчої конференції “Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України” і Міжнародного наукового симпозиуму “Євреї Великого Князівства Литовського на теренах Литви і України” / Під ред. О. Г. Погорільця, Л. В. Баженова, А. М. Трембіцького та ін. – Меджибіж – Хмельницький: ПП Мельник А. А., 2012. – Ч. 2. – С. 241-246; Погорілець, О. Г. Розвідка Богдана Хмельницького у Пилявецькій компанії (липень-вересень 1648 р.) / О. Г. Погорілець // Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України: науковий вісник з проблем регіональної історії та пам’яткознавства (Науковий вісник “Межибіж” – 2’2013). – Хмельницький: ІРД, 2013. – Ч. 2. – С. 247-254.

3. Саввов, Р. В. Історія Подільського князівства в монетах литовських князів Корятовичів / Р. В. Саввов, О. Г. Погорілець // Матеріали Другої науково-практичної конференції “Місто Хмельницький в контексті історії України”. – Хмельницький, 2007. – С. 100-106; Погорілець, О. Г. До питання локалізації населеного пункту Пилявці середини XVII ст. / О. Г. Погорілець // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції “Пилявецька битва 1648 року в історії України”. – Хмельницький, 2008. – С. 102-106; Погорілець, О. Г. Нумізматична збірка з досліджень пізньосередньовічного укріплення “Замок Ракочі” / О. Г. Погорілець // Нові дослідження пам’яток козацької доби в Україні. – К., 2003. – Вип. 12. – С. 98-106; Надвіряк, О. В. Нові знахідки бронзових казанів типу Nemmoog на Поділлі / О. В. Надвіряк, О. Г. Погорілець // Черняхівська культура: до 120-річчя від дня народження В.П.Петрова (ОІУМ – № 4). – Київ, 2014. – С. 151-155.

4. Погорілець, О. Г. Роль замків Верхнього Побужжя у європейському торговому сполученні пізнього середньовіччя / О. Г. Погорілець, С. М. Стопенчук // Нові дослідження пам’яток козацької доби в Україні. – К., 2007. – Вип. 16. – С. 87-90; Погорілець, О. Г. Свинцовая западноевропейская товарная плomba с геральдическим изображением из раскопок замчища XVI века “Замок Ракочи”, находящегося вблизи пгт.Меджибож Летичевского района Хмельницкой области (Украина) / О. Г. Погорілець // Гербовед. – Москва – Хмельницький. – 2004. – № 72. – С. 28-31.

5. Погорілець, О. Г. До проблеми пошуку місця битви під Пилявцями / О. Г. Погорілець // Нові дослідження пам’яток козацької доби в Україні. – К., 2007. – Вип. 16. – С. 27-31; Погорілець, О. Г. До питання локалізації битви 1792 р. під Зеленцями (Жилинцями) на Волині / О. Г. Погорілець, В. Лукашук // Матеріали XXX Всеукраїнської науково-практичної історико-краєзнавчої конференції. – Луцьк, 2009. – С. 113-115; Погорілець, О. Г. Карти Гільйома Левассера де Боплана середини XVII ст. як джерело дослідження подій Національно-визвольної війни українського народу (1648–1658 рр.) / О. Г. Погорілець // Стародавній Меджибж в історико-культурній спадщині України: науковий вісник з проблем регіональної історії та пам’ятниковознавства (Науковий вісник “Межибж” – 2’2013). – Хмельницький: ІРД, 2013. – Ч. 2. – С. 236-242.

6. Погорілець, О. Г. Карбування монети на Поділлі в другій половині XIV ст. / О. Г. Погорілець, Р. В. Саввов // Матеріали міжнародної наукової конференції “Грошовий обіг і банківська справа в Україні: минуле та сучасність”. – Львів, 2005. – С. 145-153; Погорілець, О. Г. Про нові знахідки монет Подільського князівства / О. Г. Погорілець, Р. В. Саввов // Нумізматика і фалеристика, 2007. – № 4. – С. 14-27; Погорілець, О. Г. Нумізматична збірка із середньовічного поселення з околиць с.Пилява Старосинявського р-ну Хмельницької обл. / О. Г. Погорілець // Стародавній Меджибж в історико-культурній спадщині України: науковий вісник з проблем регіональної історії та пам’ятниковознавства (Науковий вісник “Межибж” – 2’2013). – Хмельницький: ІРД, 2013. – Ч. 2. – С. 242-247.

7. Погорілець, О. Г. Начало чеканки монеты в южных землях Великого княжества Литовского (вторая половина XIV в.) / О. Г. Погорілець, Р. В. Саввов // Международная нумизматическая конференция, посвященная 150-летию Национального музея Литвы. Тезисы докладов. – Вильнюс, 2006. – С. 238; Погорілець, О. Г. К вопросу о происхождении типа монеты Подольского княжества (пол. XIV в.) / О. Г. Погорілець,

Р. В. Саввов // Матеріали міжнародного симпозиума “Іконографія денег Средней и Восточной Европы”. – Гуменне (Словакія), 2007. – С. 12-14; Погорілець, О. Г. Нумізмати́ческий комплекс римского времени из Хмельниччины (Украина) / О. Г. Погорілець, О. О. Надвірняк // Матеріали міжнародного симпозиума. – Гуменне (Словакія), 2010. – С. 13-15; Погорілець, О. До питання атрибуції однієї із груп депозитів римських монет на території Східноєвропейського Барбарікума в кінці II – началe III ст. н.э. (рос.) / О. Погорілець, А. Надвірняк // Матеріали міжнародного нумізмати́чного симпозиума “Гроші, економія і суспільство”. – Кошице (Словакія), 2013. – С. 28-29.

Про О.Г.Погорілля

1. Баженов, Л. В. Alma mater подільського краєзнавства (місто Кам’янець-Подільський – центр історичної регіоналістики початку ХХІ століть) / Л. В. Баженов. – Кам’янець-Подільський: Оіом, 2005. – С. 340.

2. Хоптяр, Ю. А. Олег Григорович Погорілець / Ю. А. Хоптяр // Освіта, наука і культура на Поділлі: зб. наук. праць. – Кам’янець-Поділ., 2011. – Т. 17. – С. 307-313.

3. Колесниченко, Т. Погорілець О. “Меджибіж – місце паломництва не тільки для хасидів” / Т. Колесниченко // Проскурів телеграф. – 2013. – 28 берез. – С. 6-9: фото.

4. Тичина, А. Поляки, байкери, хасиди. Чим зайнятися в Меджибожі людям і богам (рос.) / А. Тичина // Репортер. – 2015. – 6-12 лютого. – № 4 (68). – С. 60-62.

Yuriy Khoptiar

Creative achievements of Oleh Hryhorovych Pohorilets (the 55th birthday anniversary)

The article focuses on the aspects of biography, pedagogic, archaeological and social activity of Oleh Hryhorovych Pohorilets, director of Medzhibozh National Historical and Cultural Reserve, member of Ukrainian committee of ICOMOS, member of National union of regional ethnographers of Ukraine, member of the centre of historical research of Podillia and South-Eastern Volyn department of Institute of History of National Academy of Science.

Oleh Hryhorovych was born on the 29th of August in 1961 in Medzhibozh of Letychivsky district, Khmelnytsky region. Since his childhood he was interested in history, geography and literature. As a successful school-leaver Oleh Hryhorovych entered Historical Department of Kamianets-Podisky pedagogical institute in 1978. Archaeology became his favourite subject. During his student's life Oleh Hryhorovych took an active part in different archaeological expeditions.

After demobilization from military service Oleh Hryhorovych worked as a teacher of history in Khmelnytsky professional college №11. He took an active part in social life of region till 1994. Oleh Hryhorovych worked as a member of Podilska Financial Company during the period of 1995–2004.

In January of 2009 Oleh Hryhorovych was assigned a principal head of

Medzhibozh National Historical and Cultural Reserve. O.H.Pohorilets' intellectual and scientific scope is very wide: history, numismatics, looking for battle places. The whole range of scientific articles was about the history of Ukraine and Medzhibozh.

Keywords: *archaeological expeditions, regional ethnography museum, numismatics.*

Ю.А.Хоптяр

**Творческие свершения Олега Григорьевича Погорельца
(к 55-летию со дня рождения)**

В статье исследуется жизненный путь, научно-педагогическая, управленческая и общественная деятельность Олега Григорьевича Погорельца, директора Государственного историко-культурного заповедника “Межибож”, члена украинского комитета ИКОМОС, члена правления Хмельницкой областной организации Национального союза краеведов Украины, члена Центра исследований истории Подолли и Юго-Восточной Волины Института истории Украины НАН Украины.

Родился Олег Григорьевич 29 августа 1960 г. в пгт.Межибож Летичевского района Хмельницкой области в семье служащих. Уже с первых лет обучения в Межибожской средней школе, порог которой переступил в 1967 г., Олег проявил интерес к гуманитарным предметам и, в частности, к истории, географии, литературе. Настойчивость О.Г.Погорельца дала свои результаты и осенью 1978 р. он стал студентом исторического факультета Каменец-Подольского государственного педагогического института. В то же время главным увлечением молодого студента была археология. Во время обучения в институте Олег Григорьевич принимал участие в работе разных археологических экспедиций. После демобилизации в 1986–1988 рр. Олег Григорьевич работал в Хмельницком ПТУ №11, где преподавал историю и возглавлял комсомольскую организацию училища. В 1988 г. Олег перешел на работу в Хмельницкий райком комсомола, заведующим орготделом. На общественной работе находился до 1994 г. С 1995 по 2004 г. Олег Григорьевич работал в структуре “Подольской финансовой компании”.

В январе 2009 г. О.Г.Погорелец назначен директором Государственного историко-культурного заповедника “Межибож” (ГИКЗ). Диапазон научных интересов О.Г.Погорельца широкий. Целый ряд научных исследований было посвящено истории Межибожа и Подолли, нумизматике, торговле, поиску мест битв.

Ключевые слова: *археологические экспедиции, краеведческий музей, нумизматика.*

Одержано 22 червня 2015 року